

390L0618

Nr L 330/44

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

29.11.90

RÅDETS DIREKTIV

av den 8 november 1990

om ändring, särskilt såvitt avser ansvarsförsäkring för motorfordon, av direktiv 73/239/EEG och direktiv 88/357/EEG, vilka avser samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring

(90/618/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 57.2 och artikel 66 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

För att utveckla den inre försäkringsmarknaden antog rådet den 24 juli 1973 direktiv 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring⁽⁴⁾, (också benämnt "första direktivet"), och den 22 juni 1988 direktiv 88/357/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster, och med ändring av direktiv 73/239/EEG⁽⁵⁾ (också benämnt "andra direktivet").

Direktiv 88/357/EEG har underlättat för försäkringsföretag med huvudkontor inom gemenskapen att tillhandahålla tjänster i medlemsstaterna, och har därigenom givit försäkringstagarna tillgång till inte endast försäkringsgivare som är etablerade i det egna landet utan också försäkringsgivare som har sitt huvudkontor inom gemenskapen och är etablerade i andra medlemsstater.

Från tillämpningsområdet för de bestämmelser i direktiv 88/357/EEG som särskilt rör friheten att tillhandahålla tjänster undantogs vissa risker beträffande vilka direktiv, med hänsyn till särskilda regler som antagits av medlems-

staternas myndigheter, var av sådan beskaffenhet och hade sådana sociala konsekvenser att deras tillämpning på sådana risker i detta skede var olämplig. En översyn av dessa undantag skulle göras efter det att direktivet hade tillämpats en viss tid.

Ett av undantagen avsåg ansvarsförsäkring för motorfordon, dock ej försäkring hänförlig till fraktförarens ansvar.

När ovannämnda direktiv antogs, åtog sig kommissionen emellertid att så snart som möjligt för rådet presentera ett förslag rörande friheten att tillhandahålla tjänster inom ansvarsförsäkringsområdet för motorfordon (med undantag för fraktförarens ansvar).

Om annat inte följer av bestämmelserna i nämnda direktiv rörande obligatorisk försäkring, bör möjlighet ges att inom försäkringsklassen motorfordonsansvar behandla risker som sådana stora risker som avses i artikel 5 i samma direktiv.

Likaså bör det vara möjligt att behandla risker som stora risker, när det gäller försäkring för skada på eller förlust av motordrivna och icke-motordrivna landfordon.

I direktiv 88/357/EEG föreskrevs att sådana risker som inom gemenskapen får omfattas av koassurans i enlighet med rådets direktiv 78/473/EEG av den 30 maj 1978 om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen⁽⁶⁾ skulle vara sådana stora risker som avses i direktiv 88/357/EEG. I och med att försäkringsklasserna för motorfordonsförsäkring genom förevarande direktiv förs under definitionen av stora risker i direktiv 88/357/EEG, kommer dessa försäkringsklasser att ingå i förteckningen över försäkringsklasser som inom gemenskapen får omfattas av koassurans.

Rådets direktiv 72/166/EEG av den 24 april 1972 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar rörande ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet⁽⁷⁾, senast ändrat genom direktiv 90/232/EEG⁽⁸⁾, bygger på systemet med grönt kort och på de

⁽¹⁾ EGT nr C 65, 15.3.1989, s. 6 och
EGT nr C 180, 20.7.1990, s. 6.

⁽²⁾ EGT nr C 68, 19.3.1990, s. 85 och beslut 10.10.1990, ännu inte offentliggjort i EGT.

⁽³⁾ EGT nr C 194, 31.7.1989, s. 3.

⁽⁴⁾ EGT nr L 228, 16.8.1973, s. 3.

⁽⁵⁾ EGT nr L 172, 4.7.1988, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT nr L 151, 7.6.1978, s. 25.

⁽⁷⁾ EGT nr L 103, 2.5.1972, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT nr L 129, 19.5.1990, s. 33.

överenskommelser som ingåtts mellan de nationella byråerna för försäkring av motorfordon för att göra det möjligt att avskaffa kontrollen av grönt kort.

Medlemsstaterna bör emellertid medges övergångsarrangemang för en gradvis tillämpning av de särskilda bestämmelser i detta direktiv som gäller behandlingen av stora risker inom de nämnda försäkringsklasserna, innefattande risker som omfattas av koassurans.

Till trygghet av att systemet med grönt kort och överenskommelserna mellan de nationella byråerna för försäkring av motorfordon fortsatt fungerar väl, bör det krävas av försäkringsföretag som meddelar ansvarsförsäkring för motorfordon i en medlemsstat inom ramen för tillhandahållande av tjänster att de ansluter sig till och deltar i finansieringen av försäkringsbyrån i den medlemsstaten.

I rådets direktiv 84/5/EEG av den 30 december 1983 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsförsäkring för motorfordon⁽¹⁾, senast ändrat genom direktiv 90/232/EEG, föreskrevs att medlemsstaterna skulle inrätta eller auktorisera ett organ (garantifond) med uppgift att svara för ersättning till skadelidande för skador orsakade av oförsäkrade eller oidentifierade fordon.

Det bör också krävas att försäkringsföretag som meddelar ansvarsförsäkring för motorfordon i en medlemsstat inom ramen för tillhandahållandet av tjänster skall ansluta sig till och delta i finansieringen av den garantifond som inrättats i medlemsstaten.

De bestämmelser som i vissa medlemsstater gäller beträffande försäkring av förhöjda risker är tillämpliga på alla företag som försäkrar risker genom ett i staten beläget etableringsställe. Syftet med dessa bestämmelser är att den obligatoriska karaktären hos ansvarsförsäkring för motorfordon skall motsvaras av en möjlighet för bilister att erhålla sådan försäkring. Medlemsstaterna bör medges rätt att tillämpa dessa bestämmelser på företag som tillhandahåller tjänster inom respektive territorium, i den mån reglerna är motiverade av hänsyn till allmänna intressen och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det ovan nämnda ändamålet.

Försäkringsskyddet för skadelidande angår, såvitt gäller ansvarsförsäkring för motorfordon, i praktiken alla och envar, och det bör därför tillses att dessa personer inte förorsakas särskild skada eller olägenhet av det förhållande att en försäkringsgivare som meddelar ansvarsförsäkring för motorfordon verkar inom ramen för tillhandahållande av tjänster i stället för genom etablering. För den skull bör det, i den mån dessa personers intressen inte åtnjuter tillräckligt skydd av de regler som är tillämpliga för den som tillhandahåller tjänster i den medlemsstat där denne är etablerad, föreskrivas att den medlemsstat där tjänsterna utförs skall kräva av företaget att det utser en representant, bosatt eller etablerad inom statens territorium, som skall inhämta alla upplysningar som behövs om skadefall, och som har fullmakt att företräda företaget i förhållande till skadelidande som skulle kunna framställa anspråk, innefattande rätt för representanten att betala ersättningar i anledning av sådana anspråk och att

företräda företaget, eller vid behov låta det företräddas, inför medlemsstatens domstolar och myndigheter i angelägenheter som rör sådana skadefall.

Denna representant får också åläggas att företräda företaget inför behöriga myndigheter i den medlemsstat där tjänsterna utförs, då det är fråga om att kontrollera huruvida giltig ansvarsförsäkring för motorfordon föreligger.

Det bör skapas förutsättningar för en smidig procedur för prövning på gemenskapsbasis av reciprociteten i förhållande till tredje land. Syftet med en sådan procedur är inte att stänga gemenskapens finansiella marknader utan i stället att hålla dessa marknader öppna för omvärlden och att globalt främja liberalisering av de finansiella marknaderna i tredje land. För dessa ändamål anvisar direktivet en ordning för underhandlingar med tredje land och, som en sista utväg, för åtgärder som bland annat innefattar uppskov med prövning av nya ansökningar om auktorisation och begränsning av nya auktorisationer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I detta direktiv avses med

- a) *fordon*: ett sådant fordon som definieras i artikel 1.1 i direktiv 72/166/EEG,
- b) *byrå*: en sådan nationell försäkringsbyrå som definieras i artikel 1.3 i direktiv 72/166/EEG,
- c) *garantifond*: ett sådant organ som avses i artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG,
- d) *moderföretag*: ett sådant moderföretag som definieras i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG⁽²⁾,
- e) *dotterföretag*: ett sådant dotterföretag som definieras i artiklarna 1 och 2 i direktiv 83/349/EEG; ett dotterföretag till ett dotterföretag skall också anses som ett dotterföretag till det moderföretag som är överordnat dessa företag.

Artikel 2

I artikel 5 d iii) första stycket i direktiv 73/239/EEG skall "sådana risker som anges under försäkringsklasserna 8, 9, 13 och 16 i punkt A i bilagan" ersättas med följande:

"sådana risker som anges under försäkringsklasserna 3, 8, 9, 10, 13 och 16 i punkt A i bilagan".

Artikel 3

1. Rubriken till avdelning III i direktiv 73/239/EEG skall ersättas med följande:

"AVDELNING III A

Regler för inom gemenskapen etablerade agenter eller filialer till företag med huvudkontor utanför gemenskapen".

⁽¹⁾ EGT nr L 8, 11.1.1984, s. 17.

⁽²⁾ EGT nr L 193, 18.7.1983, s. 1.

2. Följande rubrik skall placeras efter artikel 29 i direktiv 73/239/EEG:

"AVDELNING III B

Regler för dotterföretag till moderföretag för vilka ett tredje lands lag gäller och för sådana moderföretags förvärv av aktier eller andelar".

Artikel 4

Följande artiklar 29a och 29b skall läggas till i avdelning III B i direktiv 73/239/EEG:

"Artikel 29a

Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall

- a) underrätta kommissionen om varje auktorisation av ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera företag för vilka tredje lands lag gäller; kommissionen skall därefter underrätta den försäkringskommitté som skall inrättas av rådet på förslag av kommissionen.
- b) underrätta kommissionen närhelst ett sådant moderföretag förvärvar aktier eller andelar i ett försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen så att det senare företaget blir det förras dotterföretag; kommissionen skall därefter underrätta den försäkringskommitté som skall inrättas av rådet på förslag av kommissionen.

När auktorisation beviljas för ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka tredje lands lag gäller, skall företagsgruppens struktur specificeras i den anmälan som de behöriga myndigheterna skall göra till kommissionen.

Artikel 29b

1. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om alla svårigheter av allmän natur som deras försäkringsföretag mött vid etablering eller utövande av verksamhet i tredje land.
2. Kommissionen skall senast sex månader före detta direktivs ikraftträdande och därefter periodvis upprätta rapporter om i vad mån tredje länder ger försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen sådan behandling som avses i punkterna 3 och 4, med avseende på etablering och utövande av försäkringsverksamhet samt förvärv av aktier eller andelar i tredje lands försäkringsföretag. Kommissionen skall till rådet överlämna rapporterna jämte lämpliga förslag.
3. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom, antingen genom de rapporter som avses i punkt 2 eller genom annan information, att ett tredje land inte erbjuder försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen effektivt marknadstillträde, jämförbart med det som gemenskapen erbjuder försäkringsföretag från samma tredje land, får kommissionen lämna förslag till rådet om lämpligt mandat för underhandlingar med ändamål att uppnå jämförbara konkurrensmöjligheter för försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen. Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet.

4. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom, antingen genom de rapporter som avses i punkt 2 eller genom annan information, att försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen inte får nationell behandling i ett tredje land, innebärande samma konkurrensmöjligheter som erbjuds inhemska försäkringsföretag, och att kravet på effektivt marknadstillträde inte är uppfyllt, får kommissionen ta initiativ till underhandlingar med ändamål att åstadkomma rättelse.

I fall som avses i första stycket i denna punkt får, utöver initiativ till underhandlingar, när som helst beslutas, i den ordning som föreskrivs i rättsakten om inrättandet av den försäkringskommitté som avses i artikel 29a, att medlemsstaternas behöriga myndigheter skall begränsa eller uppskjuta prövning

- av inneliggande eller framtida ansökningar angående auktorisation, och
- av förvärv av aktier eller andelar, då ansökningarna gjorts av direkta eller indirekta moderföretag för vilka det tredje landets lag gäller.

Sådana åtgärder får inte gälla för längre tid än tre månader.

Före utgången av tremånadersperioden får rådet, med beaktande av resultaten av underhandlingarna, med kvalificerad majoritet besluta över ett förslag av kommissionen huruvida åtgärderna skall bestå.

Sådana begränsningar eller uppskov får inte tillämpas i fall då ansökningen om etablering av ett dotterföretag eller om tillstånd att förvärva aktier eller andelar i ett försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen gjorts av ett försäkringsföretag, som är auktoriserat inom gemenskapen eller av ett där auktoriserat dotterföretag till ett försäkringsföretag.

5. Närhelst det kommer till kommissionens kännedom att något av de fall som avses i punkterna 3 och 4 har uppkommit, skall medlemsstaterna på kommissionens begäran underrätta denna

- a) om varje ansökan om auktorisation av ett direkt eller indirekt dotterföretag till ett eller flera moderföretag för vilka vederbörande tredje lands lag gäller,
- b) om avsikten ett sådant företag har att förvärva en ägarandel i ett försäkringsföretag hemmahörande i gemenskapen, så att det senare företaget skulle bli dotterföretag till det förra.

Denna skyldighet att lämna information skall upphöra så snart en överenskommelse har träffats med det tredje land som avses i punkterna 3 eller 4, eller när de åtgärder som avses i punkt 4 andra och tredje styckena upphör att gälla.

6. Åtgärder som vidtas med stöd av denna artikel skall stå i överensstämmelse med gemenskapens förpliktelser enligt internationella överenskommelser, bilaterala eller multilaterala, angående rätten att starta och driva försäkringsförelse."

Artikel 5

De andra och tredje strecksatserna i artikel 12.2 andra stycket i direktiv 88/357/EEG skall utgå.

Artikel 6

Följande artikel skall införas i avdelning III i direktiv 88/357/EEG:

"Artikel 12a

1. Bestämmelserna i denna artikel skall gälla när ett företag genom ett etableringsställe beläget i en viss medlemsstat försäkrar en i en annan medlemsstat belägen risk, sådan som anges under försäkringsklass 10 i punkt A i bilagan till direktiv 73/239/EEG, dock ej sådan risk som hänför sig till fraktförarens ansvar.

2. Den medlemsstat där tjänsterna utförs skall kräva att företaget blir medlem av och deltar i finansieringen av statens nationella byrå och dess nationella garantifond.

Företaget får dock inte åläggas att, beträffande risker som försäkras inom ramen för tillhandahållande av tjänster, till byrån eller garantifonden i staten där tjänsterna utförs betala eller bidra med högre belopp än som gäller för företag som genom ett etableringsställe i den medlemsstaten försäkrar risker i försäkringsklass 10, fraktförarens ansvar undantaget, och vilket belopp beräknas på grundval av premieinkomster från den försäkringsklassen i denna medlemsstat eller av det antal risker i den försäkringsklassen som försäkras i nämnda stat.

3. Detta direktiv skall inte hindra att det föreskrivs skyldighet för försäkringsföretag som tillhandahåller tjänster att iaktta sådana bestämmelser i den medlemsstat där tjänsterna utförs som avser försäkring av förhöjda risker, i den mån bestämmelserna gäller även för etablerade företag.

4. Den medlemsstat där tjänsterna utförs skall föreskriva att företaget tillser att skadelidande, som framställer anspråk i anledning av händelser som inträffat inom statens territorium, inte kommer i en mindre förmånlig ställning till följd av det förhållandet att företag som försäkrar risker i försäkringsklass 10, med undantag för fraktförarens ansvar, gör detta inom ramen för tillhandahållande av tjänster i stället för från ett etableringsställe i den staten.

För den skull skall den medlemsstat där tjänsterna utförs kräva av företaget att det utser en representant, bosatt eller etablerad inom statens territorium, som skall inhämta alla upplysningar som behövs om försäkringsfall, och som har fullmakt att företräda företaget i förhållande till skadelidande som skulle kunna framställa anspråk, innefattande rätt för representanten att betala ersättningar i anledning av sådana anspråk och att företräda företaget, eller vid behov låta det företrädas, inför medlemsstatens domstolar och myndigheter i angelägenheter som rör sådana försäkringsfall.

Representanten får också åläggas att företräda företaget inför behöriga myndigheter i den stat där tjänsterna utförs, då det är fråga om att kontrollera huruvida giltigt ansvarsförsäkring för motorfordon föreligger.

Den medlemsstat där tjänsterna utförs får inte ålägga den utsedda personen att för det företag som utsett honom vidta några andra åtgärder än som sägs i andra och tredje stycket. Den utsedda personen får inte driva direkt försäkringsrörelse för nämnda företags räkning.

Det förhållandet att en representant utses skall inte i sig innebära etablering av en sådan filial eller agentur som avses i artikel 6.2 b i direktiv 73/239/EEG, och representanten skall inte anses utgöra ett sådant etableringsställe som anges i artikel 2 c i det förevärande direktivet."

Artikel 7

I artikel 15.1 och artikel 16.1 i direktiv 88/357/EEG skall följande stycke läggas till:

"Varje medlemsstat, inom vars territorium ett företag avser att tillhandahålla tjänster för försäkring av risker under försäkringsklass 10, med undantag för fraktförarens ansvar, får kräva att företaget skall

- göra anmälan om namn och adress på den representant som avses i artikel 12a.4,
- avge en förklaring att företaget har blivit medlem av den nationella byrån och garantifonden i den medlemsstat där tjänsterna utförs."

Artikel 8

I artikel 21.2 i direktiv 88/357/EEG skall följande läggas till:

"Varje medlemsstat får kräva att det i ovan nämnda handlingar även uppges namn och adress på försäkringsföretagets representant."

Artikel 9

Artikel 22.1 i direktiv 88/357/EEG skall ersättas med följande:

"1. Varje etableringsställe skall, med avseende på verksamhet som bedrivs inom ramen för tillhandahållande av tjänster, underrätta sin tillsynsmyndighet om storleken av premier, utan avdrag för återförsäkring, angivna per medlemsstat och per grupp av försäkringsklasser. Försäkringsklasserna grupperas enligt följande:

- Olycksfall och sjukdom (1 och 2).
- Motorfordonsförsäkring (3, 7, och 10; uppgifter avseende försäkringsklass 10, med undantag för fraktförarens ansvar, skall specificeras.
- Brand och annan skada på egendom (8 och 9).
- Luftfart, sjöfart och transport (4, 5, 6, 7, 11 och 12).
- Allmän ansvarighet (13).
- Kredit och borgen (14 och 15).
- Övriga försäkringsklasser (16, 17 och 18).

Tillsynsmyndigheten i varje medlemsstat skall vidarebefordra denna information till tillsynsmyndigheterna i alla medlemsstater där tjänsterna utförs."

Artikel 10

Artikel 27.1 sista stycket i direktiv 88/357/EEG skall ersättas med följande:

"Den avvikelse som medges för tiden från och med den 1 januari 1995 skall gälla endast för avtal som ger försäkring för sådana i försäkringsklasserna 3, 8, 9, 10, 13 och 16 angivna risker som är belägna uteslutande i någon av de fyra medlemsstater som omfattas av övergångsbestämmelserna."

Artikel 11

Trots bestämmelserna i artikel 23.2 i direktiv 88/357/EEG får den medlemsstat där tjänsterna utförs i fråga om sådana stora risker som avses i artikel 5 d i direktiv 73/239/EEG och som är hänförliga till försäkringsklass 10, med undantag för fraktförarens ansvar, bestämma att

- storleken av de tekniska reserver som hänför sig till ifrågavarande avtal skall bestämmas under tillsyn av myndigheterna i den medlemsstaten enligt dess regler eller, om sådana regler saknas, enligt där gällande praxis, intill den dag då medlemsstaterna har ett efterkomma direktiv om samordning av försäkringsföretags årsbokslut,
- de för reserverna motsvarande och valutamatchande tillgångarna skall vara föremål för tillsyn av myndigheterna i den medlemsstaten, i enlighet med dess regler eller praxis, tills anmälan sker av ett tredje direktiv avseende annan försäkring än livförsäkring,
- lokaliseringen av de tillgångar som avses i andra strecksatsen skall vara föremål för tillsyn av myndig-

heterna i den medlemsstaten, i enlighet med dess regler eller praxis, intill den dag då medlemsstaterna skall efterkomma ett tredje direktiv avseende annan försäkring än livförsäkring.

Artikel 12

Medlemsstaterna skall inom 18 månader från dagen för anmälan av detta direktiv⁽¹⁾ vidta de ändringar i sina nationella bestämmelser som behövs för att följa detta direktiv och skall genast underrätta kommissionen om detta.

De bestämmelser som ändrats enligt första stycket skall börja tillämpas inom 24 månader från dagen för anmälan av detta direktiv.

Artikel 13

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 8 november 1990.

På rådets vägnar

P. ROMITA

Ordförande

⁽¹⁾ Detta direktiv anmäldes till medlemsstaterna den 20 november 1990.